

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 14. tammikuuta 2021
(OR. en)

12566/20

Toimielinten välinen asia:
2018/0252 (NLE)

ATO 62
CADREFIN 353

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia:	NEUVOSTON ASETUS ydinlaitosten käytöstä poistamista ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskevan erityisen rahoitusohjelman perustamisesta sekä asetuksen (Euratom) N:o 1368/2013 kumoamisesta
-------	---

NEUVOSTON ASETUS (Euratom) .../...,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**ydinlaitosten käytöstä poistamista ja radioaktiivisen jätteen huoltoa
koskevan erityisen rahoitusohjelman perustamisesta
sekä asetuksen (Euratom) N:o 1368/2013 kumoamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen
203 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon¹,

¹ Lausunto annettu ... [(EUVL ...)/(ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä)].

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) 27 jäsenvaltion johtajien sekä Eurooppa-neuvoston, Euroopan parlamentin ja Euroopan komission 25 päivänä maaliskuuta 2017 antaman Rooman julistuksen mukaisesti unionin talousarvion avulla olisi voitava luoda turvallinen ja vakaa Eurooppa. Ydinvoiman käytöstäpoisto-ohjelmat ovat tätä jo tukeneet ja voivat tehdä niin jatkossakin. Ydinlaitoksen sulkemisen jälkeen merkittävin myönteinen vaikutus, joka voidaan saavuttaa, on työntekijöihin, muuhun väestöön ja ympäristöön kohdistuvan säteilyriskin väheneminen asteittain asianomaisissa jäsenvaltioissa ja koko unionissa.
- (2) Erityinen rahoitusohjelma voi tuoda EU:n tason lisäarvoa muodostamalla unionin sisällä viitekehyksen sille, kuinka käsitellä turvallisesti ydinlaitosten käytöstä poistamisen teknologisia näkökohtia ja levittää tietämystä. Rahoitusavun toimittamisen tällaisen erityisen rahoitusohjelman mukaisesti olisi perustuttava ennakoarviointiin, jossa on määritetty erityistarpeet ja osoitettu EU:n tason lisäarvo, tavoitteena tukea ydinlaitosten käytöstä poistamista ja radioaktiivisen jätteen turvallista huoltoa.

- (3) Tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa toiminnoissa olisi noudatettava sovellettavaa unionin oikeutta ja kansallista lainsäädäntöä. Tämän asetuksen mukaisen rahoitusavun olisi oltava edelleenkin poikkeuksellista, rajoittamatta ydinturvallisuutta koskevaan unionin oikeuteen eli neuvoston direktiiviin 2009/71/Euratom¹ ja jätehuoltoa koskevaan unionin oikeuteen eli neuvoston direktiiviin 2011/70/Euratom² perustuvien periaatteiden ja tavoitteiden soveltamista. Direktiivin 2011/70/Euratom 4 artiklan 1 kohdan ja 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltioilla säilyy perimmäinen vastuu käytetyn ydinpolttoaineen ja syntyneen radioaktiivisen jätteen turvallisesta huollosta.
- (4) Bulgarian tasavallan ja Romanian Euroopan unioniin liittymistä koskevaan sopimukseen³, jäljempänä 'liittymissopimus', liitetyn Bulgarian tasavallan ja Romanian Euroopan unioniin liittymistä koskevista ehdoista ja menettelyistä tehdyn pöytäkirjan⁴ mukaan Bulgaria sitoutui sulkemaan Kozloduyn ydinvoimalaitoksen reaktorit 1 ja 2 joulukuun 31 päivään 2002 mennessä ja reaktorit 3 ja 4 joulukuun 31 päivään 2006 mennessä sekä poistamaan kyseiset reaktorit myöhemmin käytöstä. Käytöstä poistaminen on aiheuttanut Bulgarialle merkittävän taloudellisen, niin suoria kuin epäsuoria kustannuksia käsittävän rasitteen. Velvoitteidensa mukaisesti Bulgaria sulki kaikki asianomaiset reaktorit niitä koskevissa määräaajoissa.

¹ Neuvoston direktiivi 2009/71/Euratom, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2009, ydinlaitosten ydinturvallisuutta koskevan yhteisön kehyksen perustamisesta (EUVL L 172, 2.7.2009, s. 18).

² Neuvoston direktiivi 2011/70/Euratom, annettu 19 päivänä heinäkuuta 2011, yhteisön kehyksen perustamisesta käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen vastuullista ja turvallista huoltoa varten (EUVL L 199, 2.8.2011, s. 48).

³ EUVL L 157, 21.6.2005, s. 11.

⁴ EUVL L 157, 21.6.2005, s. 29.

- (5) Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu koskevaan asiakirjaan¹, jäljempänä 'liittymisasiakirja', liitetyn Slovakiassa sijaitsevan Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen 1 ja 2 reaktorista tehdyn pöytäkirjan N:o 9 mukaisesti Slovakia sitoutui sulkemaan Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen reaktorin 1 joulukuun 31 päivään 2006 mennessä ja reaktorin 2 joulukuun 31 päivään 2008 mennessä sekä poistamaan sen jälkeen kyseiset reaktorit käytöstä. Käytöstä poistaminen on aiheuttanut Slovakialle merkittävän taloudellisen, niin suoria kuin epäsuoria kustannuksia käsittävän rasisitten. Velvoitteidensa mukaisesti Slovakia sulki kaikki asianomaiset reaktorit niitä koskevissa määräajoissa.
- (6) Liittymissopimuksen ja liittymisasiakirjan mukaisten velvoitteidensa mukaisesti ja unionin avustuksella Bulgaria ja Slovakia ovat edistyneet huomattavasti Kozloduy- ja Bohunice V1 -ydinvoimalaitosten käytöstä poistamisessa. Lisätyötä tarvitaan, jotta käytöstäpoiston loppuvaihe voidaan saavuttaa turvallisesti. Nykyisten käytöstäpoistosuunnitelmien perusteella laitosten käytöstä poistamista koskeva työ on tarkoitus saattaa päätökseen Kozloduyn ydinvoimalaitoksen osalta vuoden 2030 loppuun mennessä ja Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen osalta viimeistään vuonna 2025.

¹ EUVL L 236, 23.9.2003, s. 33.

- (7) Euroopan komission Yhteinen tutkimuskeskus (JRC) perustettiin Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen (Euratomin perustamissopimus) 8 artiklalla. Kyseisen artiklan soveltamiseksi allekirjoitettiin vuosina 1960–1962 yhteisön sekä Saksan, Belgian, Italian ja Alankomaiden välillä laitosalueita koskevat sopimukset. Italian ja Alankomaiden tapauksessa kansalliset ydintutkimuslaitokset siirrettiin yhteisöön. Neljällä laitosalueella otettiin käyttöön ydintutkimukseen suunnattua infrastruktuuria, joka käsittää uusia laitoksia. Jotkin kyseisistä laitoksista ovat edelleen käytössä, kun taas toisten käyttö on lopetettu, muutamassa tapauksessa yli 20 vuotta sitten, ja ne ovat nyt enimmäkseen vanhentuneita.
- (8) Euratomin perustamissopimuksen 8 artiklan nojalla ja direktiivin 2011/70/Euratom 7 artiklan mukaisesti JRC:n on luvanhaltijana hoidettava aikaisemmat ydinalan vastuunsa ja poistettava käytöstä ydinlaitoksensa, joiden toiminta on pysäytetty, asiaankuuluvan kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Tämän mukaisesti vuonna 1999 käynnistettiin ydinlaitosten käytöstä poistamista ja jätehuoltoa koskeva JRC:n ohjelma ja annettiin asiasta tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ja sen jälkeen komissio on toimittanut säännöllisesti ajantasaisia tietoja kyseisen ohjelman etenemisestä.

- (9) Komissio on todennut, että paras tapa täyttää neuvoston direktiivin 2011/70/Euratom 5 artiklan 1 kohdan f alakohdasta ja 7 artiklasta johtuvat vaatimukset on noudattaa edelleen strategiaa, jossa yhdistyvät laitosten käytöstä poistamista ja jätehuoltoa koskevat toiminnot aloittaen samalla JRC:n ja isäntäjäsenvaltioiden väliset keskustelut laitosten käytöstäpoistoa sekä käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskevien vastuiden mahdollisesta siirtämisestä tapauksissa, joissa komission ja isäntäjäsenvaltioiden välillä on keskinäisiä sopimuksia. JRC:n olisi järjestettävä ja pidettävä yllä riittävät resurssit voidakseen täyttää laitosten käytöstäpoistoa sekä käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huollon turvallisuutta koskevat velvoitteensa.
- (10) Tässä asetuksessa vastataan tarpeisiin, jotka on määritetty 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välistä kautta koskevaa monivuotista rahoituskehystä varten, ja siinä vahvistetaan koko niiden keston ajaksi rahoituspuitteet avustusohjelmille, jotka koskevat Bulgariassa sijaitsevan Kozloduyn ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1–4 käytöstä poistamista, jäljempänä 'Kozloduy-ohjelma' ja Slovakiassa sijaitsevan Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1 ja 2 käytöstä poistamista, jäljempänä 'Bohunice-ohjelma', sekä komission ydinlaitosten käytöstä poistamista ja käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen huoltoa JRC:n laitosalueilla, jotka ovat JRC-Geel Belgiassa, JRC-Karlsruhe Saksassa, JRC-Ispira Italiassa ja JRC-Petten Alankomaissa, jäljempänä 'JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelma'. Euroopan parlamentin ja neuvoston on määrä pitää kyseisiä rahoituspuitteita talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen¹ 17 kohdan mukaisesti ensisijaisena ohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.

¹ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

- (11) Ydinlaitosten käytöstä poistamista ja radioaktiivisen jätteen huoltoa koskevaan erityiseen rahoitusohjelmaan, jäljempänä 'ohjelma', sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2018/1046¹, jäljempänä 'varainhoitoasetus'. Varainhoitoasetuksessa vahvistetaan unionin talousarvion toteuttamista koskevat säännöt, mukaan lukien avustuksia, palkintoja, hankintoja, välillistä hallinnointia, rahoitusvälineitä, talousarviotakuita, rahoitusapua ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kulujen korvaamista koskevat säännöt.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (12) Varainhoitoasetuksen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013¹ sekä neuvoston asetusten (EY, Euratom) N:o 2988/95², (Euratom, EY) N:o 2185/96³ ja (EU) 2017/1939⁴ mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien petokset, ehkäisemiseen, havaitsemiseen, korjaamiseen ja tutkimiseen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintään ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määräämiseen liittyvät toimenpiteet. Euroopan petostentorjuntavirastolla (OLAF) on valtuudet erityisesti asetusten (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 mukaisesti tehdä hallinnollisia tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

² Neuvoston asetukset (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

³ Neuvoston asetukset (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁴ Neuvoston asetukset (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

Euroopan syyttäjänvirastolla (EPPO) on asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisesti valtuudet tutkia unionin taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia sekä nostaa niistä syyte Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371¹ mukaisesti. Unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on varainhoitoasetuksen mukaisesti toimittava täydessä yhteistyössä unionin etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, tilintarkastustuomioistuimelle ja niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön, EPPOLle tarvittavat oikeudet ja valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

- (13) Tämä asetus ei vaikuta valtiontukimenettelyihin, joita tulevaisuudessa mahdollisesti toteutetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 ja 108 artiklan mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (14) Ohjelmaan osoitettujen määrärahojen määrää sekä ohjelmakautta ja varojen jakamista toimintojen kesken voidaan tarkastella uudelleen väli- ja loppuarviointikertomusten tulosten perusteella. Talousarvioon olisi mahdollista saada lisää joustavuutta jakamalla tarvittaessa varoja uudelleen toimintojen kesken antamalla samalla etusija toiminnoille, joilla edistetään Bulgariassa sijaitsevan Kozloduyn ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1–4 ja Slovakiassa sijaitsevan Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1 ja 2 käytöstä poistamiseen ja radioaktiivisen jätteen huoltoon liittyvien turvallisuushaasteiden ratkaisemista, sanotun kuitenkin vaikuttamatta tämän asetuksen nojalla ja varainhoitoasetuksen mukaisesti toteutettaviin muihin toimintoihin.
- (15) Ohjelmaan olisi kuuluttava myös tietämyksen lisääminen ja kokemusten jakaminen. Ohjelman puitteissa ydinlaitosten käytöstäpoistoprosessista saavutettua tietämystä ja kokemusta sekä opittuja asioita olisi levitettävä unionissa koordinoiden ja pyrkien synergiaetuihin Liettuassa toteutettavia käytöstäpoistotoimia koskevan unionin ohjelman kanssa, koska tällaisilla toimenpiteillä saavutetaan suurin EU:n tason lisäarvo ja parannetaan työntekijöiden ja muun väestön turvallisuutta sekä edistetään ympäristönsuojelua. Yhteistyön laajuus, menettelytapa ja taloudelliset näkökohdat olisi määriteltävä yksityiskohtaisesti monivuotisessa työohjelmassa, ja niistä voitaisiin myös tehdä sopimuksia jäsenvaltioiden kesken ja/tai komission kanssa.

- (16) JRC:n olisi helpotettava tietämyksen levittämistä koordinoitusti unionin eri sidosryhmien kesken esimerkiksi tekemällä markkina-analyysyjä, tarkasteluja ja arviointeja tietotarpeista unionissa, määrittämällä yhteistyön mahdolliset suunnat, yhteistyöstä kiinnostuneet sidosryhmät sekä alat, joilla ohjelman toteutuksen yhteydessä muodostunut tietämys toisi eniten lisäarvoa, ja kehittämällä malleja tietämyksen jakamiselle. JRC:n olisi rahoitettava uuden tietämyksen levittäminen. Jäsenvaltioiden olisi voitava tehdä aloite suhteiden ja vaihdon kehittämiseksi tietämyksen levittämistä varten.
- (17) Tässä asetuksessa tarkoitettu ydinlaitosten käytöstä poistaminen ja radioaktiivisen jätteen huolto olisi suoritettava parasta mahdollista teknistä asiantuntemusta käyttäen ja käytöstä poistettavien laitosten luonne ja tekniset erityispiirteet asianmukaisesti huomioon ottaen, jotta varmistetaan turvallisuus ja suurin mahdollinen tehokkuus, ottaen näin ollen huomioon kansainväliset parhaat käytännöt.

- (18) Bulgarian, Slovakian ja komission olisi varmistettava käytöstäpoistoprosessin etenemisen tehokas seuranta ja valvonta, jotta taataan, että tämän asetuksen nojalla osoitetulla rahoituksella saadaan mahdollisimman suuri EU:n tason lisäarvo, vaikka perimmäinen vastuu käytöstä poistamisesta on asianomaisilla kahdella jäsenvaltiolla. Tähän kuuluu edistymisen ja tulosten tehokas mittaaminen sekä korjaavien toimenpiteiden toteuttaminen tarvittaessa. Tätä varten olisi perustettava seuranta- ja tiedotustehtävistä vastaava komitea, jonka puheenjohtajuudesta vastaisivat komission edustaja ja asianomaisen jäsenvaltion edustaja yhdessä. Samoin komission nimittämä jäsenvaltioiden riippumattomien asiantuntijoiden ryhmä avustaa JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelman toteuttamisessa.
- (19) Paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen¹ 22 ja 23 kohdan nojalla ohjelmaa olisi arvioitava erityisten seurantavaatimusten mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella välttämättä varsinkin jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista rasitusta ja ylisääntelyä. Kyseisiin vaatimuksiin olisi tarvittaessa sisällyttävä mitattavissa olevia indikaattoreita, joiden perusteella arvioidaan ohjelman käytännön vaikutuksia.

¹ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (20) Kozloduy-ohjelmassa ja Bohunice-ohjelmassa toteutettavat toiminnot olisi määriteltävä Bulgarian ja Slovakian neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1368/2013¹ mukaisesti toimittamissa käytöstäpoistosuunnitelmissa asetetuissa parametreissa. Kyseisissä suunnitelmissa määritellään kyseisten ohjelmien soveltamisala sekä ydinlaitosten käytöstäpoiston lopulliset vaiheet, lopputavoitteen määräpäivät ja päättymispäivät. Ne kattavat myös käytöstäpoistotoimet sekä niiden aikataulun, kustannukset ja tarvittavat henkilöresurssit.
- (21) Kozloduy-ohjelman toiminnot olisi toteutettava unionin ja Bulgarian yhteisesti rahoittamina ja Bohunice-ohjelman toiminnot unionin ja Slovakian yhteisesti rahoittamina edellisissä ohjelmissa vakiintuneiden yhteisrahoituskäytäntöjen mukaisesti.
- (22) Asetus (Euratom) N:o 1368/2013 olisi näin ollen kumottava.
- (23) Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus nro 22/2016 "Ydinvoimaloiden käytöstäpoistoa Liettuassa, Bulgariassa ja Slovakiassa koskevat EU:n avustusohjelmat: vuoden 2011 jälkeen on edistytty jonkin verran, mutta edessä on suuria haasteita" on otettu asianmukaisesti huomioon.

¹ Neuvoston asetus (Euratom) N:o 1368/2013, annettu 13 päivänä joulukuuta 2013, unionin tuesta ydinvoimaloiden käytöstä poistamisen avustusohjelmille Bulgariassa ja Slovakiassa sekä asetusten (Euratom) N:o 549/2007 ja (Euratom) N:o 647/2010 kumoamisesta (EUVL L 346, 20.12.2013, s. 1).

- (24) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹ mukaisesti.
- (25) Tähän asetukseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston SEUT 322 artiklan nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitosääntöjä. Kyseisissä varainhoitoasetukseen sisältyvissä säännöissä vahvistetaan varsinkin menettely, joka koskee talousarvion laatimista ja toteuttamista käyttäen avustuksia, hankintoja, palkintoja ja välillistä toteutusta, sekä säädetään taloushallinnon toimijoiden toiminnan valvonnasta. SEUT 322 artiklan nojalla hyväksytyt säännöt koskevat myös ehdollisuutta koskevaa yleistä järjestelyä unionin talousarvion suojaamiseksi.
- (26) Tässä asetuksessa säädetyt unionin rahoituksen toteutustavat ja muodot olisi valittava sen perusteella, miten hyvin niillä saavutetaan toimintojen erityistavoitteet ja saavutetaan tuloksia, kun otetaan huomioon erityisesti tarkastusten kustannukset, hallinnollinen rasitus ja oletettu noudattamatta jättämisen riski. Tässä olisi harkittava kertakorvausten, kiinteämääräisen rahoituksen ja yksikkökustannusten käyttämistä sekä varainhoitoasetuksen 125 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun rahoituksen, joka ei perustu kustannuksiin, käyttämistä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tällä asetuksella perustetaan 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 väliseksi kaudeksi ydinlaitosten käytöstä poistamista ja radioaktiivisen jätteen huoltoon koskeva erityinen rahoitusohjelma, jäljempänä 'ohjelma', jonka painopisteenä ovat nykyiseltä pohjalta määritetyt tarpeet. Siitä tuetaan
 - a) Bulgariassa sijaitsevan Kozloduyn ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1–4 ja Slovakiassa sijaitsevan Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1 ja 2 turvallista käytöstä poistamista, mukaan lukien radioaktiivisen jätteen huolto, asianomaisissa käytöstäpoistosuunnitelmissa määritettyjen tarpeiden mukaisesti, ja
 - b) komission ydinlaitosten käytöstäpoistoprosessin toteutusta ja radioaktiivisen jätteen huoltoa Yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) laitosalueilla, jotka ovat JRC-Geel Belgiassa, JRC-Karlsruhe Saksassa, JRC-Ispira Italiassa ja JRC-Petten Alankomaissa.
2. Tässä asetuksessa vahvistaa ohjelman tavoitteet, sen talousarvio 1 päivänä tammikuuta 2021 alkavalle ja 31 päivänä joulukuuta 2027 päättyvälle kaudelle, unionin rahoituksen toteutustavat ja muodot.

2 artikla
Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'käytöstäpoistolla' kansallisen lainsäädännön mukaisia hallinnollisia ja teknisiä toimenpiteitä, joilla mahdollistetaan ydinlaitoksen viranomaistarkastusten lopettaminen kokonaan tai osittain ja joilla pyritään varmistamaan ihmisten ja ympäristön suojelu pitkällä aikavälillä, mukaan lukien radionuklidijäämien tasojen alentaminen materiaaleissa ja ydinlaitosalueella;
- 2) 'käytöstäpoistosuunnitelmalla' asiakirjaa, johon sisältyvät yksityiskohtaiset tiedot ehdotetusta käytöstäpoistosta ja jossa esitetään valittu käytöstäpoistostrategia, käytöstäpoistotoimien aikataulu, tyyppi ja järjestys, sovellettava jätehuoltostrategia, mukaan lukien jätteiden vapauttaminen valvonnasta, ehdotettu lopullinen vaihe, käytöstäpoiston yhteydessä syntyvän jätteen varastointi ja loppusijoitus, käytöstäpoiston määräaika, käytöstäpoiston päätökseen saattamista koskeva kustannusarvio sekä tavoitteet, odotetut tulokset, välitavoitteet, määräpäivät sekä niitä vastaavat keskeiset tulosindikaattorit, mukaan lukien tarvittaessa ansaittuun arvoon perustuvat indikaattorit. Käytöstäpoistosuunnitelman laatii ydinlaitoksen toimiluvanhaltija, ja se otetaan huomioon ohjelman monivuotisissa työohjelmissa;

- 3) 'Kozloduy-ohjelmalla' sitä ohjelman osaa, joka koskee Bulgarian Kozloduyssa sijaitsevan Kozloduyn ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1–4 käytöstä poistamista;
- 4) 'Bohunice-ohjelmalla' sitä ohjelman osaa, joka koskee Slovakian Jaslovské Bohunicessa sijaitsevan Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1 ja 2 käytöstä poistamista;
- 5) 'JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelmalla' sitä ohjelman osaa, joka koskee komission ydinlaitosten käytöstäpoiston toteutusta ja radioaktiivisen jätteen huoltoa JRC:n laitosalueilla, jotka ovat JRC-Geel Belgiassa, JRC-Karlsruhe Saksassa, JRC-Ispra Italiassa ja JRC-Petten Alankomaissa.

3 artikla

Ohjelman tavoitteet

1. Ohjelman yleisenä tavoitteena on rahoittaa ydinlaitosten käytöstä poistamista ja radioaktiivisen jätteen huoltoa asiaan kuuluvissa käytöstäpoistosuunnitelmissa määritettyjen tarpeiden mukaisesti.

2. Nykyisten, 1 päivänä tammikuuta 2021 alkavaa ja 31 päivänä joulukuuta 2027 päättyvää kautta koskevien tarpeiden perusteella ohjelmalla pyritään erityisesti, sen lisäksi, että lisätään tietämystä ydinlaitosten käytöstäpoistoprosessista ja käytöstäpoistotoimista syntyneen radioaktiivisen jätteen huollosta,
 - a) avustamaan Bulgariaa Kozloduy-ohjelman ja Slovakiaa Bohunice-ohjelman toteuttamisessa, mukaan lukien liittyen radioaktiivisen jätteen huoltoon ja varastointiin, asianomaisissa käytöstäpoistosuunnitelmissa määritettyjen tarpeiden mukaisesti painopisteen ollessa erityisesti käytöstäpoistoon liittyvien turvallisuushaasteiden hallinnassa; ja
 - b) tukemaan JRC:n käytöstäpoistoa ja jätteen huoltoa koskevaa ohjelmaa.
3. Ohjelman erityistavoitteet ovat seuraavat:
 - a) toteutetaan asianomaisiin käytöstäpoistosuunnitelmiin sisältyvät toiminnot, Kozloduyn ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1–4 ja Bohunicen ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1 ja 2 purkaminen ja dekontaminaatio, mukaan lukien niihin liittyvät järjestelmät, rakenteet ja komponentit sekä oheisrakennukset sekä radioaktiivisen jätteen turvallinen huolto asianomaisissa käytöstäpoistosuunnitelmissa määritettyjen tarpeiden mukaisesti ja tuetaan henkilöresursseja sekä jatketaan Kozloduyn ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1–4 ja Bohunicen ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1 ja 2 vapauttamista viranomaistarkastuksista;

- b) tuetaan JRC:n laitosalueilla sijaitsevien komission ydinlaitosten käytöstäpoistosuunnitelmaa ja toteutetaan isäntäjäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti toimintoja kyseisten laitosten purkamiseksi ja dekontaminoimiseksi, toteutetaan tähän toimintaan liittyvän radioaktiivisen jätteen turvallinen huolto sekä tarvittaessa valmistellaan asiaan liittyvien ydinalan vastuiden vapaaehtoista siirtoa JRC:ltä isäntäjäsenvaltiolle;
- c) kehitetään JRC:n toimesta unionin sidosryhmien välisiä suhteita ja vaihtoa ydinlaitosten käytöstä poistamisen alalla, jotta varmistetaan tietämyksen levittäminen ja kokemusten jakaminen kaikilla asiaankuuluvilla aloilla, kuten tutkimuksen ja innovoinnin, sääntelyn ja koulutuksen aloilla, ja saadaan aikaan mahdollisia synergioita unionin tasolla.

Isäntäjäsenvaltiota ei voida velvoittaa ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuun siirtoon vaan edellytyksenä on komission ja isäntäjäsenvaltion välillä tehty kahdenvälinen sopimus. Kyseiseen kahdenväliseen sopimukseen on sisällyttävä määräys siitä, että unioni maksaa kaikki kustannukset, jotka aiheutuvat JRC:n laitosalueilla sijaitsevien komission ydinlaitosten käytöstäpoistosta ja tähän toimintaan liittyvän radioaktiivisen jätteen varastoinnista, ja sen on oltava täysin neuvoston direktiivin 2011/70/Euratom mukaista.

- 4. Erityistavoitteiden yksityiskohtainen kuvaus on liitteissä I, II ja III. Jäljempänä 11 artiklan mukaisesti suoritettujen arviointien tulosten perusteella komissio voi muuttaa liitteitä I ja II täytäntöönpanosäädöksillä 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4 artikla
Ohjelman talousarvio

1. Rahoituspuitteet ohjelman toteuttamiseksi 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välisellä kaudella ovat 466 000 000 euroa käypinä hintoina.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu määrä jaetaan menoluokkiin seuraavasti:
 - a) 63 000 000 euroa Kozloduy-ohjelmassa toteutettaville toiminnoille;
 - b) 55 000 000 euroa Bohunice-ohjelmassa toteutettaville toiminnoille;
 - c) 348 000 000 euroa JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelmassa toteutettaville toiminnoille, mukaan lukien toiminnot 3 artiklan 3 kohdan c alakohdassa asetetun erityistavoitteen saavuttamiseksi.
3. Talousarvioon voidaan saada joustavuutta jakamalla ohjelman toimintojen kesken varoja uudelleen 11 artiklan mukaisesti suoritettujen arviointien jälkeen ja varainhoitoasetuksen nojalla antaen samalla etusijan toiminnoille, joilla edistetään laitosten käytöstä poistamiseen ja radioaktiivisen jätteen huoltoon liittyvien turvallisuushaasteiden ratkaisemista.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettulla määrällä voidaan kattaa menoja, joita aiheutuu ohjelman toteuttamiseen liittyviin käytöstäpoistosuunnitelmiin sisältyvistä toiminnoista, kuten valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoiminnoista, mukaan lukien organisaation tietotekniikkajärjestelmät.
5. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimintoja koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiksi eriksi.

5 artikla

Tietämyksen levitys

1. Ohjelman toteutuksen yhteydessä muodostunut tietämys levitetään unionin tasolla.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun toiminnan toteutustoiminnot rahoitetaan JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelmasta. JRC koordinoi tietämyksen jäsentelyä ja levittämistä jäsenvaltioihin.
3. Tietämyksen levittämisprosessi sisällytetään 9 artiklassa tarkoitettuihin työohjelmiin, joissa se myös määritellään.

6 artikla

Unionin rahoituksen toteutustavat ja muodot

1. Ohjelman toteutuksessa käytetään suoraa hallinnointia varainhoitoasetuksen mukaisesti tai välillistä hallinnointia varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa lueteltujen yhteisöjen kanssa.
2. Ohjelmasta voidaan myöntää unionin rahoitusta missä tahansa varainhoitoasetuksessa säädetyssä muodossa.

7 artikla

Avustuskelpoiset toiminnot

Unionin rahoitusta voidaan myöntää ainoastaan sellaisille toiminnoille, joilla toteutetaan 3 artiklassa säädetyjä tavoitteita.

8 artikla
Yhteisrahoitusosuudet

Tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla kaudella sovellettava unionin yhteisrahoitusosuuden enimmäismäärä on 50 prosenttia Kozloduy-ohjelmaa varten ja 50 prosenttia Bohunice-ohjelmaa varten, sanotun kuitenkin rajoittamatta varainhoitoasetuksen 190 artiklan 1 kohdan soveltamista. Yhteisrahoituksen jäljelle jäävästä osasta vastaa tapauksen mukaan Bulgaria tai Slovakia. Unioni rahoittaa 100-prosenttisesti tämän asetuksen 5 artiklassa tarkoitettut tietämyksen levittämistoimet.

9 artikla
Työohjelmat

1. Kozloduy-ohjelma ja Bohunice-ohjelma toteutetaan varainhoitoasetuksen 110 artiklassa tarkoitetuilla monivuotisilla työohjelmilla. Monivuotiset työohjelmat hyväksytään 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.
2. JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelma toteutetaan monivuotisilla työohjelmilla ja se hyväksytään komission päätöksen 96/282/Euratom¹ 4 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

¹ Komission päätös 96/282/Euratom, tehty 10 päivänä huhtikuuta 1996, yhteisen tutkimuskeskuksen uudelleenjärjestelystä (EYVL L 107, 30.4.1996, s. 12).

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa monivuotisissa työohjelmissa otetaan huomioon käytöstäpoistosuunnitelmat, joita käytetään perustana Kozloduy-ohjelman ja Bohunice-ohjelman seurannassa ja arvioinnissa.
4. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa monivuotisissa työohjelmissa täsmennetään nykytilanne, ja tavoitteet, odotetut tulokset, niihin liittyvät tulosindikaattorit ja varojen käytön aikataulu sekä siinä määritellään tietämyksen levittämisen yksityiskohdat.

10 artikla

Raportointi ja seuranta

1. Indikaattorit, joiden avulla raportoidaan ohjelman edistymisestä 3 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamisessa, esitetään liitteessä IV.
2. Tulosraportointijärjestelmällä on varmistettava, että ohjelman toteuttamisen ja tulosten seurannassa käytettävät tiedot kerätään tehokkaasti, tuloksellisesti ja oikea-aikaisesti. Tätä varten unionin rahoituksen saajille ja tarvittaessa jäsenvaltioille on asetettava kokonaiskustannuksiin ja ohjelman liittyviin riskeihin suhteutetut raportointivaatimukset.

3. Komissio laatii kunkin vuoden lopussa kertomuksen edellisinä vuosina toteutetun työn edistymisestä, mukaan lukien tarjouskilpailusta johtuvien toimintojen osuus, ja esittää sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

11 artikla

Arviointi

1. Arvioinnit on suoritettava oikea-aikaisesti, jotta niitä voidaan hyödyntää päätöksenteossa.
2. Ohjelman väliarviointi on suoritettava heti kun ohjelman toteuttamisesta on saatavilla riittävästi tietoa, kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua siitä, kun 1 artiklan 1 kohdassa mainittu ajanjakso on alkanut. Väliarvioinnissa käsitellään myös mahdollisuuksia 9 artiklassa tarkoitettujen monivuotisten työohjelmien muuttamiseen.
3. Komissio suorittaa ohjelman lopullisen arvioinnin ohjelman toteuttamisen päätyttyä, kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluttua 1 artiklan 1 kohdassa mainitun ajanjakson päättymisestä.
4. Komissio toimittaa arviointien johtopäätökset ja niihin liittyvät huomautuksensa Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

12 artikla
Tarkastukset

Henkilöiden tai yhteisöjen, mukaan lukien muut kuin unionin toimielinten tai elinten valtuuttamat henkilöt ja yhteisöt, tekemät unionin rahoitusosuuden ja kansallisen rahoitusosuuden käyttöä koskevat tarkastukset muodostavat varainhoitoasetuksen 127 artiklassa tarkoitetun yleisen varmuuden perustan.

13 artikla
Komitea

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

Kun komitean lausunto on määrä hankkia kirjallista menettelyä noudattaen, tämä menettely päätetään tuloksettomana, jos komitean puheenjohtaja lausunnon antamiselle asetetussa määräajassa niin päättää tai komitean jäsenten yksinkertainen enemmistö sitä pyytää.

14 artikla

Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava kyseisen rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys, erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimintoja ja niiden tuloksia, tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa eri kohderyhmille, tiedotusvälineet ja suuri yleisö mukaan lukien.
2. Komissio toteuttaa tiedotus- ja viestintätoimia, jotka koskevat ohjelmaa, ja ohjelman nojalla toteutettuja toimintoja ja saavutettuja tuloksia.
3. Ohjelmalle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan myös unionin poliittisia prioriteetteja koskevaa yhteisötiedotusta sikäli kuin kyseiset prioriteetit liittyvät 3 artiklassa säädettyihin tavoitteisiin.

15 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (Euratom) N:o 1368/2013.

16 artikla
Siirtymäsäännökset

1. Tämän asetuksen estämättä voidaan jatkaa tai muuttaa toimintoja, jotka on käynnistetty asetuksen (Euratom) N:o 1368/2013 nojalla, jota sovelletaan edelleen kyseisiin toimintoihin niiden päättämiseen asti.
2. Ohjelman rahoituspuitteet voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen avun menot, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa siirtyminen Kozloduy-ohjelman ja Bohunice-ohjelman ja asetuksen (Euratom) N:o 1368/2013 nojalla hyväksytyjen toimenpiteiden välillä.
3. Unionin talousarvioon voidaan 4 artiklan 3 kohdassa säädettyjen menojen kattamiseksi tarvittaessa sisällyttää määrärahoja vuoden 2027 jälkeen, jotta voidaan hallinnoida toimintoja, joita ei ole saatu päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2027.

17 artikla
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty ...

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE I

Yksityiskohtainen kuvaus Kozloduy-ohjelman tavoitteista

1. Kozloduy-ohjelman yleisenä tavoitteena on auttaa Bulgariaa hallitsemaan turvallisuushaasteita Kozloduyn ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1-4 käytöstä poistamisen yhteydessä. Tärkeimmät Kozloduy-ohjelmassa käsiteltävät turvallisuushaasteet ovat seuraavat:
 - a) reaktoreiden rakennusten ja komponenttien purkaminen ja dekontaminaatio käytöstäpoistosuunnitelmien mukaisesti. Edistymistä tämän tavoitteen osalta on mitattava poistettujen materiaalien määrän ja tyyppin sekä ansaitun arvon mukaan;
 - b) laitosten turvallinen käytöstä poistaminen sekä radioaktiivisen jätteen turvallinen huolto asianomaisessa käytöstäpoistosuunnitelmassa määritettyjen tarpeiden mukaisesti, aktivoituneiden materiaalien ja purkumateriaalien turvallinen huolto, mukaan lukien niiden dekontaminaatio välivarastointiin tai loppusijoitukseen asti (jäteluokasta riippuen), sekä tarvittaessa jäte- ja materiaalihuollon infrastruktuurin valmiiksi saattaminen. Tämä tavoite on toteutettava käytöstäpoistosuunnitelman mukaisesti ja noudattaen radioaktiivisen jätteen huoltoon liittyviä vaatimuksia. Tämän tavoitteen edistymistä on mitattava viranomaisvalvonnasta vapautetun materiaalin määrän ja tyyppin sekä turvallisesti varastoidun tai loppusijoitetun jätteen määrän ja tyyppin sekä ansaitun arvon mukaan; ja

- c) säteilyvaarojen pienentämisen jatkaminen. Tämän tavoitteen edistymistä on mitattava toimintojen ja laitoksen turvallisuusarvioinneilla määrittäen, millä tavoilla mahdollisia altistumisia saattaa tapahtua, ja arvioiden mahdollisten altistumisten todennäköisyyttä ja laajuutta. Kozloduy-ohjelmassa laitosten vapauttamisen viranomaisvalvonnasta vastaaviin vapauttamistasoihin asti on tarkoitus tapahtua viimeistään vuoden 2030 loppuun mennessä.

2. Kozloduy-ohjelman yleistä tavoitetta täydentää pyrkimys lisätä kyseisellä ohjelmalla saavutettavaa EU:n tason lisäarvoa osallistumalla (ohjelmassa kertyneen) tietämyksen levittämiseen käytöstäpoistoprosessista kaikkiin jäsenvaltioihin. Vuonna 2021 alkavalla rahoituskaudella Kozloduy-ohjelmassa on

- a) kehitettävä unionin sidosryhmien (esimerkiksi jäsenvaltiot, turvallisuusviranomaiset sekä energialaitokset ja laitosten käytöstä poistamisesta vastaavat toimijat) välisiä suhteita ja vaihtoa;
- b) dokumentoitava ydinlaitosten käytöstä poistamisen ja jätehuollon hallinnointikysymyksiä, parhaita johtamiskäytäntöjä, teknologisia haasteita ja käytöstäpoistoprosesseja sekä operatiivisella että organisaation tasolla koskeva yksitulkintainen tieto ja asetettava se saataville monenvälisillä tietämyksen siirroilla, jotta saadaan aikaan mahdollisia synergioita unionissa.

Nämä toiminnot voidaan rahoittaa 100-prosenttisesti unionin varoista.

Tämän tavoitteen edistymistä mitataan laadittujen tietotuotteiden määrällä ja niiden levityksellä.

3. Käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen sijoittaminen syvällä kallioperässä sijaitsevaan loppusijoitustilaan ja sen valmistelu eivät sisälly 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin rahoituspuitteisiin.

LIITE II

Yksityiskohtainen kuvaus Bohunice-ohjelman tavoitteista

1. Bohunice-ohjelman yleisenä tavoitteena on auttaa Slovakiaa hallitsemaan turvallisuushaasteita Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen reaktoreiden 1 ja 2 käytöstä poistamisen yhteydessä. Tärkeimmät Bohunice-ohjelmassa käsiteltävät turvallisuushaasteet ovat seuraavat:
 - a) reaktoreiden rakennusten ja komponenttien purkaminen ja dekontaminaatio käytöstäpoistosuunnitelmien mukaisesti. Tämän tavoitteen edistymistä on mitattava poistettujen materiaalien määrän ja tyyppin sekä ansaitun arvon mukaan;
 - b) laitosten turvallinen käytöstä poistaminen sekä radioaktiivisen jätteen turvallinen huolto asianomaisessa käytöstäpoistosuunnitelmassa määritettyjen tarpeiden mukaisesti, aktivoituneiden materiaalien ja purkumateriaalien turvallinen huolto, mukaan lukien niiden dekontaminaatio välivarastointiin tai loppusijoitukseen asti (jäteluokasta riippuen), sekä tarvittaessa jäte- ja materiaalihuollon infrastruktuurin valmiiksi saattaminen. Tämä tavoite on toteutettava käytöstäpoistosuunnitelman mukaisesti ja noudattaen radioaktiivisen jätteen huoltoon liittyviä vaatimuksia. Tämän tavoitteen edistymistä on mitattava viranomaisvalvonnasta vapautetun materiaalin määrän ja tyyppin sekä turvallisesti varastoidun tai loppusijoitetun jätteen määrän ja tyyppin sekä ansaitun arvon mukaan; ja

- c) säteilyvaarojen pienentämisen jatkaminen. Tämän tavoitteen edistymistä on mitattava toimintojen ja laitoksen turvallisuusarvioinneilla määrittäen, millä tavoilla mahdollisia altistumisia saattaa tapahtua, ja arvioiden mahdollisten altistumisten todennäköisyyttä ja laajuutta. Bohunice-ohjelmassa laitosten vapauttamisen viranomaisvalvonnasta vastaaviin vapauttamistasoihin asti on tarkoitettu tapahtuvan viimeistään vuonna 2025.

2. Bohunice-ohjelman yleistä tavoitetta täydentää pyrkimys lisätä kyseisellä ohjelmalla saavutettavaa EU:n tason lisäarvoa osallistumalla (ohjelmassa kertyneen) tietämyksen levittämiseen käytöstäpoistoprosessista kaikkiin jäsenvaltioihin. Vuonna 2021 alkavalla rahoituskaudella Bohunice-ohjelmassa on

- a) kehitettävä unionin sidosryhmien (esimerkiksi jäsenvaltiot, turvallisuusviranomaiset sekä energialaitokset ja laitosten käytöstä poistamisesta vastaavat toimijat) välisiä suhteita ja vaihtoa;
- b) dokumentoitava ydinlaitosten käytöstä poistamisen ja jätehuollon hallinnointikysymyksiä, parhaita johtamiskäytäntöjä, teknologisia haasteita ja käytöstäpoistoprosesseja sekä operatiivisella että organisaation tasolla koskeva yksitulkintainen tieto ja asetettava se saataville monenvälisillä tietämyksen siirroilla, jotta saadaan aikaan mahdollisia synergioita unionissa.

Nämä toiminnot voidaan rahoittaa 100-prosenttisesti unionin varoista.

Tämän tavoitteen edistymistä mitataan laadittujen tietotuotteiden määrällä ja niiden levityksellä.

3. Käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen sijoittaminen syvällä kallioperässä sijaitsevaan loppusijoitustilaan ja sen valmistelu eivät sisälly 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin rahoituspuitteisiin.

LIITE III

Yksityiskohtainen kuvaus JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelman tavoitteista

1. JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelman yleisenä tavoitteena on jatkaa komission ydinlaitosten käytöstä poistamista JRC:n laitosalueilla, joita ovat JRC-Geel Belgiassa, JRC-Karlsruhe Saksassa, JRC-Ispira Italiassa ja JRC-Petten Alankomaissa, ja toteuttaa käytetyn ydinpolttoaineen, ydinmateriaalin ja radioaktiivisen jätteen turvallinen huolto. JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelman yleistä tavoitetta täydentää pyrkimys lisätä kyseisellä ohjelmalla saavutettavaa EU:n tason lisäarvoa osallistumalla (ohjelmassa kertyneen) tietämyksen levittämiseen käytöstäpoistoprosessista kaikkiin jäsenvaltioihin. Vuonna 2021 alkavalla rahoituskaudella JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelmassa on

1.1. kaikilla laitosalueilla

- a) toteutettava radioaktiivisen jätteen, ydinmateriaalin ja käytetyn ydinpolttoaineen turvallinen huolto;
- b) selvitettävä ja kehitettävä vaihtoehtoja käytöstäpoistoon ja jätehuoltoon liittyvien vastuiden siirtämiseksi isäntäjäsenvaltiolle komission ja isäntävaltion välillä tehtävän kahdenvälisen sopimuksen pohjalta;

- c) kehitettävä unionin sidosryhmien (esimerkiksi jäsenvaltiot, turvallisuusviranomaiset sekä energialaitokset ja laitosten käytöstä poistamisesta vastaavat toimijat) välisiä suhteita ja vaihtoa;
- d) dokumentoitava ydinlaitosten käytöstä poistamisen ja jätehuollon hallinnointikysymyksiä, parhaita johtamiskäytäntöjä, teknologisia haasteita ja käytöstäpoistoprosesseja sekä operatiivisella että organisaation tasolla koskeva yksitulkintainen tieto ja asetettava se saataville monenvälisillä tietämyksen siirroilla, jotta saadaan aikaan mahdollisia synergioita unionissa;

1.2. JRC-Ispran laitosalueella (riippuen siitä, koska Italian turvallisuusviranomaiset myöntävät tarvittavat luvat) kansallisen lainsäädännön mukaisesti

- a) otettava talteen, käsiteltävä ja varastoitava turvallisesti vanha jäte;
- b) otettava talteen, käsiteltävä ja varastoitava turvallisesti ydinmateriaali ja käytetty ydinpolttoaine;
- c) poistettava suljetut laitokset käytöstä;

1.3. JRC-Karlsruhen laitosalueella (riippuen siitä, koska Saksan turvallisuusviranomaiset myöntävät tarvittavat luvat) kansallisen lainsäädännön mukaisesti

- a) poistettava vanhentunut laitteisto käytöstä;
- b) saatettava radioaktiivisen jätteen, ydinmateriaalin ja käytetyn ydinpolttoaineen varastot mahdollisimman pieniksi;

- c) poistettava suljetut laitokset ja niiden radioaktiivisen jätteen varastot käytöstä;
- d) suoritettava rakennusosien käytöstä poistamista valmistelevat vaiheet;

1.4. JRC-Pettenin laitosalueella (riippuen siitä, koska Alankomaiden turvallisuusviranomaiset myöntävät tarvittavat luvat) kansallisen lainsäädännön mukaisesti

- a) saatettava radioaktiivisen jätteen, ydinmateriaalin ja käytetyn ydinpolttoaineen varastot mahdollisimman pieniksi;
- b) otettava talteen, käsiteltävä ja huollettava turvallisesti vanha radioaktiivinen jäte
- c) suoritettava suurvuoreaktorin käytöstä poistamista valmistelevat vaiheet;
- d) poistettava suurvuoreaktori käytöstä ja huollettava turvallisesti sen radioaktiivinen jäte;

1.5. JRC-Geelin laitosalueella (riippuen siitä, koska Belgian turvallisuusviranomaiset myöntävät tarvittavat luvat) kansallisen lainsäädännön mukaisesti

- a) poistettava vanhentunut laitteisto käytöstä;
- b) saatettava radioaktiivisen jätteen ja ydinmateriaalin varastot mahdollisimman pieniksi;
- c) suoritettava rakennusosien käytöstä poistamista valmistelevat vaiheet.

Tämän tavoitteen edistymistä on mitattava tapauksen mukaan varastoidun tai loppusijoitetun jätteen määrän ja tyyppin mukaan, turvallisesti varastoidun tai loppusijoitetun ydinmateriaalin ja käytetyn ydinpolttoaineen määrän ja tyyppin mukaan sekä poistettujen materiaalien määrän ja tyyppin mukaan. JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelman edistymistä on yleisesti mitattava odotettujen tulosten, välitavoitteiden, määräpäivien sekä niitä vastaavien keskeisten tulosindikaattorien, mukaan lukien tarvittaessa ansaittuun arvoon perustuvat indikaattorit, pohjalta.

2. JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelman yleistä tavoitetta täydentää pyrkimys lisätä ohjelmalla saavutettavaa EU:n tason lisäarvoa osallistumalla (ohjelmassa kertyneen) tietämyksen levittämiseen käytöstäpoistoprosessista kaikkiin jäsenvaltioihin. Vuonna 2021 alkavalla rahoituskaudella JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelmassa on
 - 2.1. kehitettävä unionin sidosryhmien (esimerkiksi jäsenvaltiot, turvallisuusviranomaiset sekä energialaitokset ja laitosten käytöstä poistamisesta vastaavat toimijat) välisiä suhteita ja vaihtoa;
 - 2.2. dokumentoitava ydinlaitosten käytöstä poistamisen ja jätehuollon hallinnointikysymyksiä, parhaita johtamiskäytäntöjä, teknologisia haasteita ja käytöstäpoistoprosesseja sekä operatiivisella että organisaation tasolla koskeva yksitulkintainen tieto ja asetettava se saataville monenvälisillä tietämyksen siirroilla, jotta saadaan aikaan mahdollisia synergioita unionissa.

Tämän tavoitteen edistymistä mitataan laadittujen tietotuotteiden määrällä ja niiden levityksellä.

3. Käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen sijoittaminen syvällä kallioperässä sijaitsevaan loppusijoitustilaan kuuluu JRC:n käytöstäpoisto- ja jätehuolto-ohjelman soveltamisalaan, kuten direktiivissä 2011/70/Euratom edellytetään.

LIITE IV

Indikaattorit, joiden avulla raportoidaan ohjelman edistymisestä 3 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamisessa

- 1) Radioaktiivisen jätteen huolto
 - turvallisesti varastoidun tai loppusijoitetun jätteen määrä ja tyyppi sekä tyyppikohtaiset vuositavoitteet, jotka vastaavat ohjelman välitavoitteita.
 - 2) Purkaminen ja dekontaminaatio
 - poistettujen materiaalien määrä ja tyyppi sekä tyyppikohtaiset vuositavoitteet, jotka vastaavat ohjelman välitavoitteita.
-